

Wil Bunnik een windmolen langs de snelweg en een zonneweide bij het gemeentehuis?

Uitkomsten enquête Duurzame Energie

GroenLinks Bunnik, 12 maart 2015

Aanleiding

In Nederland is een groot draagvlak voor duurzame energie; uit alle onderzoeken blijkt dat een overweldigende meerderheid hier voor is. Toch komt landelijk nu nog geen 5% van de energievoorziening uit zon, wind en andere duurzame bronnen. In Utrecht ligt het cijfer zelfs rond de 2%.

Veel mensen leggen zonnepanelen op hun dak, maar dit levert meestal alleen genoeg op voor een gedeelte van het eigen stroomverbruik. En over windmolens zijn de meningen zeer verdeeld. Het is goed dat ze er zijn, maar niet in mijn buurt! Geld is momenteel niet het probleem: er is een subsidieregeling. Ruimte is het echte knelpunt. En daar gaan gemeente en provincie over.

Vier windmolens zijn genoeg om alle stroom op te wekken die in de hele gemeente Bunnik gebruikt wordt. De provincie Utrecht heeft locaties vastgesteld waar windmolens geplaatst kunnen worden. Geen van deze plekken ligt in de gemeente Bunnik. Is dat terecht?

GroenLinks Bunnik voerde een enquête uit om er achter te komen hoe de inwoners van Bunnik denken over duurzame energie. Willen wij de komende jaren ons eigen energiegebruik duurzaam maken? Hoeveel ruimte moeten gemeente en provincie maken voor duurzame energie? Zijn er plekken aan te wijzen waar grote oppervlakken zonnepanelen zouden kunnen komen? En is er ergens ruimte voor windmolens?

GroenLinks wil met de resultaten van deze enquête bijdragen aan een goed onderbouwde discussie in gemeente en provincie over investeringen in duurzame energie.

Methodiek

De enquête van GroenLinks Bunnik werd opgesteld door Vincent Bijlo, Martien Das, Cerian van Gestel en Alex Kaat. Van de 13 vragen waren er 2 open vragen en 11 waren

meerkeuze vragen. De volledige enquête is te vinden in bijlage 2.

De looptijd van de enquête was van woensdag 11 februari tot en met dinsdag 10 maart. Een uitnodiging aan alle inwoners van Bunnik om de enquête in te vullen werd gedaan via het Groentje en de Nieuwsbode. De oproep om mee te doen is te vinden in bijlage 1. Daarnaast werd de link naar de enquête veelvuldig op Twitter en op Facebook (o.a de 'Bunnik' pagina) geplaatst.

De leden van GroenLinks en P21 werden via een ledenmail op de enquête gewezen. De leden werden expliciet uitgenodigd om ook anderen te vragen de enquête in te vullen.

Resultaten

75 mensen vulden de enquête in.

Vraag 1. Vind je het belangrijk dat een groter deel van onze energiebehoefte op een duurzame manier wordt opgewekt?

Van de mensen die de enquête beantwoorden vindt 92 % het belangrijk dat een groter gedeelte van onze energie duurzaam wordt opgewekt.

Vraag 2. Heb je zelf zonnepanelen?

Maar liefst 41% van de mensen die de enquête invullen heeft zelf zonnepanelen. Een vijfde van deze groep overweegt binnen twee jaar meer zonnepanelen te nemen.

Er zijn 283 geregistreerde adressen met zonnepanelen in Bunnik, op 4,65% van het totaal aantal woningen (=top 40 notering NL). Landelijk ligt dit aantal op 2,39%. Het daadwerkelijke aantal adressen ligt overal wat hoger want registratie zonnepanelen is niet verplicht.

Vraag 3. Ben je van plan binnen twee jaar (nog meer) zonnepanelen te nemen?

Een vijfde antwoordt hier 'ja' op. Bijna de helft van de mensen met zonnepanelen geeft aan geen zonnepanelen (meer) te kunnen nemen omdat ze geen geschikt dak hebben (figuur 1).

Aanbevelingen:

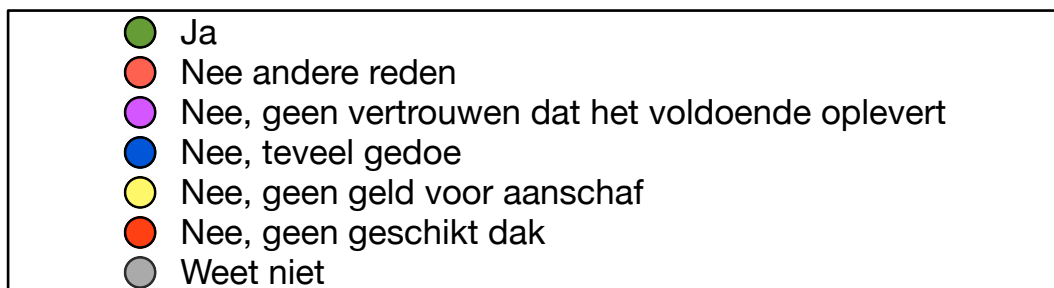
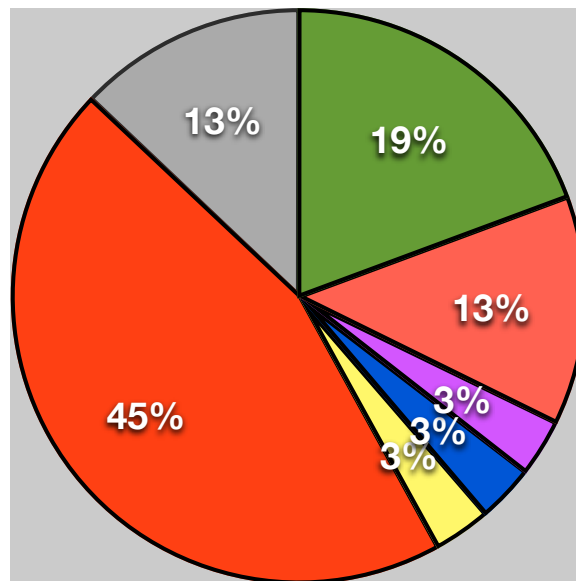
- Het is belangrijk om bij nieuwbouwprojecten goed op te letten dat het dak geschikt en goed georiënteerd is voor het plaatsen van zonnepanelen. De gemeente zou

een rol kunnen spelen bij het faciliteren van projecten waarbij bewoners panelen mogen leggen op openbare gebouwen. Bijvoorbeeld het dak van scholen of sportzalen.

Van de mensen zonder panelen die de enquête invullen geeft een vijfde aan dat ze binnen twee jaar panelen zullen nemen.

Figuur 1:

Mensen met zonnepanelen, van plan om binnen twee jaar meer te plaatsen?

Vraag 4. Heb je zelf een zonneboiler voor warm water?

Vraag 5. Indien nee, ben je van plan binnen twee jaar een zonneboiler te nemen?

12% van de invullers heeft zelf een zonneboiler. Een grote groep (een derde) twijfelt over het in de komende twee jaar aanleggen van een zonneboiler.

Een tip voor deze groep is om zich op de open dag op 19 april 2015 verder te informeren

bij dorpsgenoten die al een zonneboiler of zonnepanelen hebben. Meer info op www.p21.nl.

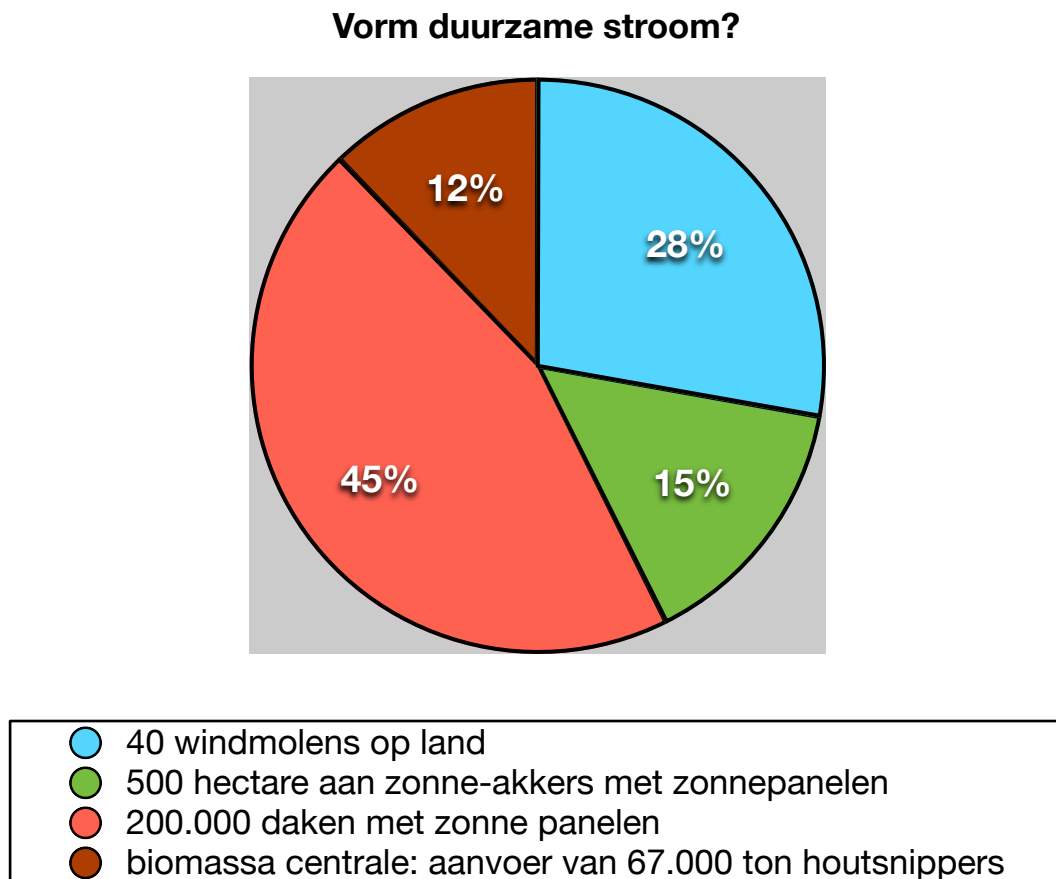
Uit de antwoorden op open vragen blijkt dat er ook mensen zijn die hun woning huren en die ook duurzame energie willen. Het blijkt lastig om bij de woningcorporatie voor elkaar te krijgen dat er zonnepanelen of zonneboilers worden geplaatst. Maar er zijn al volop corporaties actief met zonnepanelen, dus er zijn goede voorbeelden genoeg!

Aanbeveling:

- Woningcoöperaties faciliteren huurders die zonnepanelen of een zonneboiler willen.

Vraag 6. Op welke vorm van duurzame stroom-opwekking moet onze provincie inzetten (twee antwoorden mogelijk)?

Figuur 2:

De grootste groep van bijna de helft is voor het inzetten op 200.000 daken met zonnepanelen, liever dan in de vorm van zonneweides. Zie figuur 2.

Vraag 7. Bijna de helft van al ons energieverbruik bestaat uit warmte. Op welke vorm van duurzame warmteopwekking moet onze provincie inzetten? (meerdere opties mogelijk)

De grootste groep vindt dat de provincie moet inzetten op het promoten en subsidiëren van het zelf plaatsen van isolatie (38%). Ook voor warmtepomp systemen en aardwarmte is redelijk veel steun, respectievelijk 27% en 23%. Zie figuur 3.

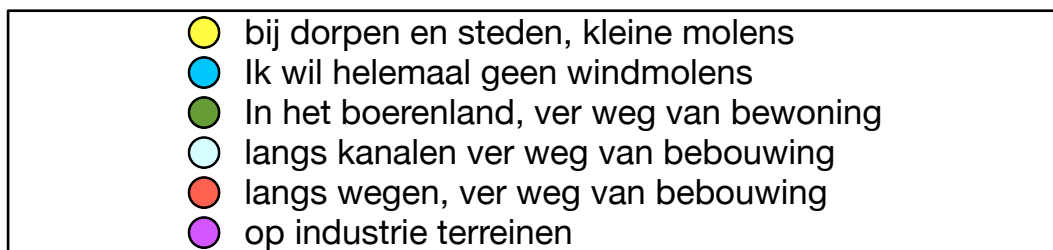
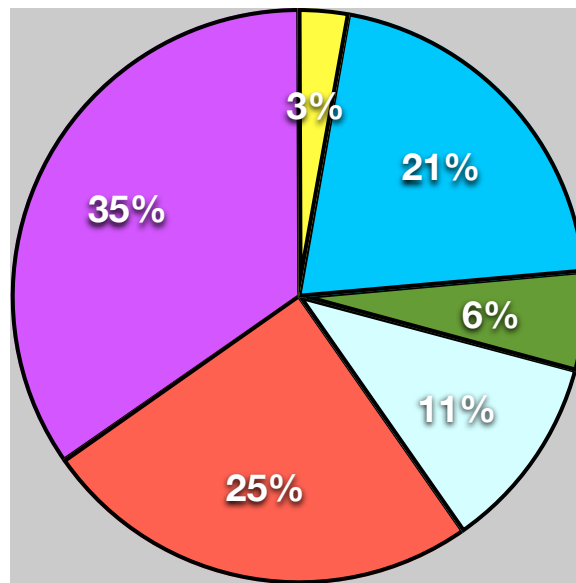
Figuur 3

Vraag 8. Op welke plek moeten in onze provincie windmolens komen?

Vier vijfde van de invullers (79%) geeft bij de meerkeuzevraag waar ruimte is voor windmolens een suggestie voor een plek waar windmolens zouden kunnen komen. De grootste groep heeft een voorkeur voor molens op industrieterreinen, gevolgd door molens langs wegen, ver weg van gebouwen.

Figuur 4. Op welke plek moet in onze provincie windmolens komen?

Vraag 9. Waar in Bunnik vind je dat er ruimte is voor windmolens? (open vraag)

Veel mensen doen een concrete suggestie. 12% stelt voor molens op industrieterreinen te plaatsen. Hierbij denken mensen aan de Rumpst, Vrumona of de Fruitveiling. 49% geeft aan dat er ruimte is langs wegen, daarbij gaat het om de snelweg en de provinciale weg. De meeste mensen denken daarbij aan de A12. Enkele voorbeelden:

“Langs de A12, langs de provinciale weg naar Wijk, daar waar ze passen bij lange lijnen in het landschap. Langs de A6 en de A9 vind ik ze bv prachtig”.

en

“Aan zuidzijde A12 tegenover bebouwing van Bunnik”

en

‘bij Frisdrankenbedrijventerrein en ook op bedrijventerrein waar o.a. gemeentewerf zit’

Maar er zijn ook hele andere suggesties. Bijvoorbeeld:

“Ben woonachtig in Werkhoven en zie wel een windmolen (voor het dorp) bij de sportvelden.”

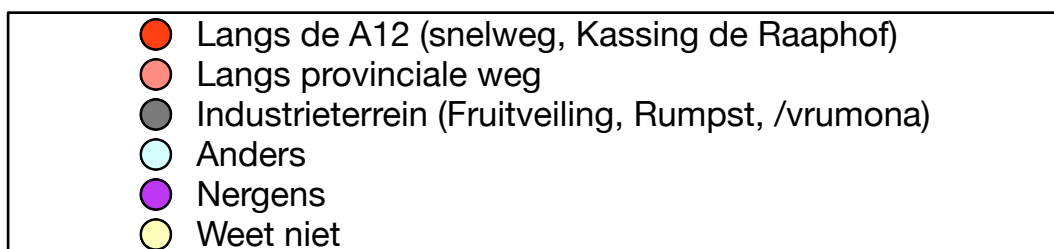
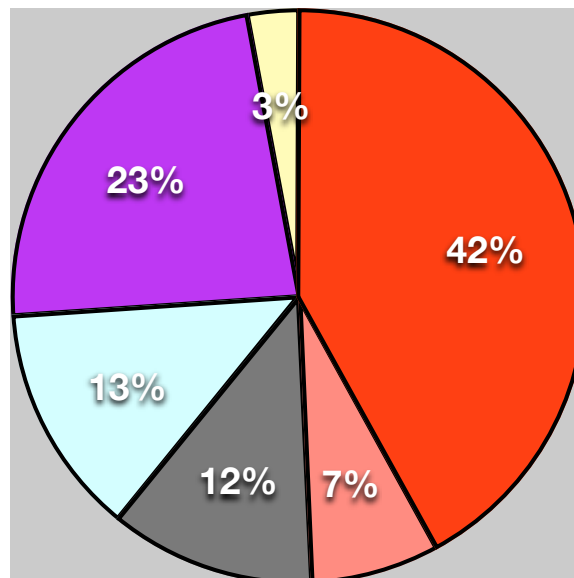
en

“Tussen de Achterdijk en de Schoudermantel - Werkhovenseweg en tussen de Hollendewagenweg en de Tuurdijk.”

Een respondent biedt aan om mee te helpen om een coöperatie op te richten om het plaatsen van molens te realiseren.

figuur 5, Ruimte voor windmolens. De open antwoorden zijn hiervoor geclusterd.

Waar is ruimte voor windmolens?

Anderen geven aan dat er dilemma's zijn bij het plaatsen van molens:

“Ik vind het belangrijk om groen en mooie wandel/recreatiegebieden niet visueel te vervuilen, maar een windmolen zie je nou eenmaal van ver. En als je je dan bedenkt dat mede door duurzame energie meer kans is op het behouden van het mooie landschap

moeten mensen juist trots zijn. Anders moeten we allemaal onze tv's uit laten, onze haren niet meer föhnen en gezellig gaan dineren bij kaarslicht (en om 9 uur in bed omdat we uit verveling niet meer weten hoe we de avond moeten doorkomen zonder elektronica)."

en

"Als je ze plaatst dan graag niet op een plek waar ze bewoners storen: "

Uit deze vraag blijkt dat er ook een minderheid uitgesproken tegenstander is van de plaatsing van windmolens. 12% van de invullers geeft aan nergens molens te willen. Dit zijn mensen die ook vaak emotioneel op de enquêtevragen reageren (iemand geeft bijvoorbeeld het antwoord *"NERGENS mafklappers!"*). Enkele mensen stellen dat er (te) veel subsidiegeld naar windmolens gaat.

De landelijke subsidie voor grootschalige productie van duurzame energie (SDE+) steunt alle vormen van duurzame energie. Wind op land neemt hier een bescheiden aandeel is en is ongeveer de goedkoopste techniek voor duurzame stroomproductie (circa 4 cent per kWh). Stroom uit biomassa bijstook, zon of bijvoorbeeld getijden vereisen zelfs twee tot drie maal meer subsidie (zie SFE+ basisbedragen 2015¹).

Aanbevelingen:

- de provincie zou kunnen onderzoeken of een lokatie langs de snelweg in de gemeente Bunnik geschikt is voor plaatsing van windmolens. Als een snelweg vlak langs een woonwijk gaat is dat geen goede plek voor een windmolen. Ook beschermde natuurgebieden en bijzondere landschappen komen niet in aanmerking.
- wanneer in Bunnik plannen ontstaan om een windmolen te plaatsen - vanuit gemeente of een groep inwoners - dan is vanaf het eerste begin overleg met omwonenden nodig.

Vraag 10. Waar in Bunnik vind je dat er ruimte is voor een veld zonnepanelen?

Op de (open) vraag waar een plek is voor een veld zonnepanelen komen veel verschillende antwoorden. Bijvoorbeeld:

"mag van mij overal, als schittering geen gevaar oplevert voor verkeer, let ook op waar het relatief goedkoop op het net ingepast kan worden"

en

---

¹ <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/publicaties/2014/10/27/basisbedragen-voor-sde-2015.html>

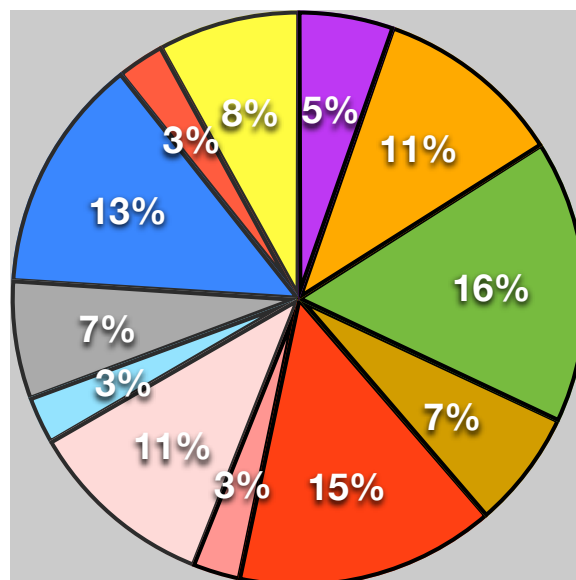
“Veld "de Rumpst": op de rioolwaterzuiveringsinstallatie (dak), op daken van andere bedrijven daar (allemaal platte daken) en wellicht op gemeentewerf. Eventueel wat zonneboilers voor het zwembad. Op de schaatsbaan in Bunnik: mobiele panelen die in de winter aan de kant geschoven kunnen worden.”

en

“Langs de snelweg als geluidscherm”

Figuur 6.

Waar ruimte veld zonnepanelen?

	industrieterrein		dak bedrijf / kantoor
	buitengebied		gemeentehuis
	langs snelweg		langs provinciale weg
	daken (woningen)		MFA/scholen
	weert niet		nergens
	overall		andere

De grootste groep ziet wel wat in plaatsing in het buitengebied (16%). Het dak van het gemeentehuis en de scholen worden genoemd en ook daken van bedrijven. (Dit zijn percentages van de aantallen mensen die deze vraag hebben ingevuld)

Veel mensen weten het niet. 16 personen vullen deze vraag niet in.

Ook hier zijn er mensen die aangeven dat ze vinden dat het geen goed idee is om (een veld) zonnepanelen te plaatsen. Het is wel duidelijk dat er minder (felle) weerstand is voor het plaatsen van zonnepanelen dan van windmolens. Anderzijds levert panelen op (enkel)

gemeentelijke panden slechts een symbolische hoeveelheid stroom op vergeleken het gemeentelijk gebruik. Als alternatief noemen deze mensen vaak het plaatsen van panelen op daken (van woningen).

Aanbeveling:

- In andere gemeenten wordt grond gepacht van gemeente die ooit bedoeld was voor woningbouw of bedrijventerrein. Een zonnepark zou een plek kunnen vinden op grond die voor Odijk west was bedoeld. Dan verdient de gemeente nog wat terug via pacht.
- De gemeente zou niet zelf plannen moeten ontwikkelen voor een zonnepark, maar initiatieven van groepen inwoners kunnen ondersteunen. Wanneer er plannen zijn voor een zonnepark is vanaf het allereerste prille begin overleg met de bewoners noodzakelijk.
- Voor zonneweides gaan ook met de subsidie de kosten voor de baat. De gemeente zou hier kunnen helpen via een financiële garantstelling.

Vraag 11 Sinds vorig jaar krijg je voor stroom die je met elkaar als vereniging opwekt een forse belastingkorting op je energie-rekening. Zou je willen investeren in een lokaal duurzaam energieproject, bijvoorbeeld gemeenschappelijke zonnepanelen op het dak van een sportclub of school?

Op deze vraag antwoordt 46% ja en 34% misschien. Er is dus grote steun voor lokale energieprojecten. Dus clubs, scholen en verenigingen met een geschikt dak: kom maar op met mooie crowdfunding acties!

Aanbeveling:

- kijken waar organisaties en bedrijven met een geschikt dak gesteund kunnen worden om acties op te zetten om samen te investeren in zonnepanelen.
- ook hier geldt dat een garantstelling vanuit gemeente of provincie vaak nodig is om een lokaal energieproject van de grond te krijgen. De kosten (aanschaf en installatie van panelen) gaan immers voor de baat.

Vraag 12. Ik woon zelf in

De meerderheid daarvan komt uit Bunnik (60%) gevolgd door 25% mensen uit Odijk. Uit Werkhoven kwamen 8% van de mensen.

Vraag 13. Ik ben..

De respondenten zijn van bijna alle leeftijdsgroepen. Alleen uit de groep jonger dan 20 jaar vult niemand de enquête in. De grootste groep is de 41 tot 50 jarigen (28%).

Bron cijfers: www.klimaatmonitor.databank.nl

Bijlage 1.

Bericht om mensen uit te nodigen de enquête in te vullen

Wil Bunnik een windmolen langs de snelweg en een zonneweide bij het gemeentehuis?

GroenLinks nodigt de inwoners van de gemeente Bunnik uit: geef je mening over duurzame energie. Willen wij de komende jaren ons eigen energiegebruik duurzaam maken? Hoeveel ruimte moeten gemeente en provincie maken voor duurzame energie? Vanaf woensdag 11 februari staat op de site bunnik.groenlinks.nl een enquête met vragen over duurzame energie. GroenLinks wil met de resultaten van deze enquête bijdragen aan een goed onderbouwde discussie in gemeente en provincie over investeringen in duurzame energie.

In Nederland is een groot draagvlak voor duurzame energie; uit alle onderzoeken blijkt dat een overweldigende meerderheid hier voor is. Toch komt landelijk nu nog geen 5% van de energievoorziening uit zon, wind en andere duurzame bronnen. In Utrecht ligt het cijfer zelfs rond de 2%.

Veel mensen leggen zonnepanelen op hun dak, maar dit levert meestal alleen genoeg op voor een gedeelte van het eigen stroomverbruik. En over windmolens zijn de meningen zeer verdeeld. Het is goed dat ze er zijn, maar niet in mijn buurt! Geld is momenteel niet het probleem: er is een ruime subsidieregeling. Ruimte is het echte knelpunt. En daar gaan gemeente en provincie over.

4 windmolens zijn genoeg om alle stroom op te wekken die in de hele gemeente gebruikt wordt. De provincie Utrecht heeft locaties vastgesteld waar windmolens geplaatst kunnen worden. Geen van deze plekken ligt in de gemeente Bunnik. Is dat terecht? GroenLinks is erg benieuwd of jij als inwoner van Bunnik van mening bent dat er in jouw gemeente meer plaats moet zijn voor duurzame energie. Zijn er plekken aan te wijzen waar grote oppervlakken zonnepanelen zouden kunnen komen? En is er ergens ruimte voor windmolens?

Cabaretier Vincent Bijlo is een van de opstellers van de enquête: *“Vooral de vraag over windmolens is spannend. In Houten staan er nu drie, in Nieuwegein heeft de gemeente er*

ook een aantal in aanbouw, net als in Vianen. De meeste mensen vinden het prima, maar er is ook een groep mensen die zich sterk verzet tegen de molens. Stel dat onze gemeente een plan zou hebben voor het plaatsen van windmolens, zouden mensen dan op de barricades gaan staan, of juist de gemeenteraad een bloemetje aanbieden? Ik ben zeer benieuwd!”

Op de site groenlinks.bunnik.nl staat de enquête met vragen over duurzame energie. Inwoners van de gemeente kunnen de enquête vanaf woensdag 11 februari invullen. GroenLinks hoopt dat veel mensen de moeite zullen nemen - ook mensen zonder uitgesproken mening - zodat de resultaten een representatief beeld zullen geven van de mening van de bevolking.

Duurzame energie is een van de speerpunten van het programma van GroenLinks. De partij hoopt dat de resultaten van de enquête zullen aantonen wat wel en wat geen slimme plekken in de gemeente zijn voor duurzame energie. De gemeentelijke en provinciale politiek kan hier vervolgens mee aan de slag.

Bijlage 2. Alle vragen van de enquête op een rij

Vind je het belangrijk dat een groter deel van onze energiebehoefte op een duurzame manier wordt opgewekt?

- Ja
- Nee
- Weet niet

Heb je zelf zonnepanelen?

- Ja
- Nee

Ben je van plan binnen twee jaar (nog meer) zonnepanelen te nemen?

- Ja
- Nee: geen geld voor aanschaf
- Nee: geen geschikt dak
- Nee, geen vertrouwen dat het voldoende oplevert
- Nee, teveel gedoe
- Weet niet
- Nee andere reden

Heb je zelf een zonneboiler voor warm water?

- Ja
- Nee

Indien nee, ben je van plan binnen twee jaar een zonneboiler te nemen?

- Ja
- Nee: geen geld voor aanschaf
- Nee: geen geschikt dak
- Nee, geen vertrouwen dat het voldoende oplevert
- Nee, teveel gedoe
- Weet niet
- Nee andere reden

Op welke vorm van duurzame stroom-opwekking moet onze provincie inzetten (twee antwoorden mogelijk)?

- 40 windmolens op land
- 500 hectare aan zonne-akkers met zonnepanelen

- 200.000 daken met zonne panelen
- biomassa centrale: aanvoer van 67.000 ton houtsnippers

Er zijn vele opties voor duurzame energie, ze hebben allemaal hun voor- en nadelen. Om ze vergelijkbaar te maken naar productie zijn hierboven opties weergegeven die ongeveer gelijk zijn qua opbrengst (1 PJ per jaar).

Bijna de helft van al ons energieverbruik bestaat uit warmte. Op welke vorm van duurzame warmteopwekking moet onze provincie inzetten? (meerdere opties mogelijk)

- promotie van de open haard, ondanks de lokale luchtvervuiling
- promotie en subsidie voor warmtepomp systemen
- promotie en subsidie voor zelf investeren in isolatie
- huizen aansluiten op een warmtenet, gevoed door aardwarmte
- huizen aansluiten op een warmtenet, gevoed door biomassa
- geen van alle

Op welke plek moeten in onze provincie windmolens komen?

- bij dorpen en steden, kleine molens
- langs wegen, ver weg van bebouwing
- langs kanalen ver weg van bebouwing
- In het boerenland, ver weg van bewoning
- op industrie terreinen
- Ik wil helemaal geen windmolens

Waar in Bunnik vind je dat er ruimte is voor windmolens?

Waar in Bunnik vind je dat er ruimte is voor een veld zonnepanelen?

Sinds vorig jaar krijg je voor stroom die je met elkaar als vereniging opwekt een forse belastingkorting op je energie-rekening. Zou je willen investeren in een lokaal duurzaam energieproject, bijvoorbeeld gemeenschappelijke zonnepanelen op het dak van een sportclub of school?

- Ja
- Misschien

- Nee

Ik woon zelf in

- Bunnik
- Odijk
- Werkhoven
- Niet in de gemeente Bunnik

Ik ben

- Jonger dan 20
- Tussen 21 en 30
- Tussen 31 en 40
- Tussen 41 en 50
- Tussen 51 en 60
- Tussen 61 en 70
- Ouder dan 70